

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього
НАН України»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»

Протокол № 3 від «30» березня 2020 р.

Голова Вченої ради Інституту, д.е.н., проф.

В. С. Кравців

«30» березня 2020 р.

Введено в дію наказом директора Інституту

№ 44А - осн. від « 30 » березня 2020 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ
НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію дистанційної форми освітнього процесу (далі Положення) є локальним нормативним документом в системі забезпечення якості освітньої діяльності ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України» (далі Інститут) та регламентує організацію та проведення освітнього процесу в Інституті в режимі реального часу через Інтернет в період тимчасового припинення аудиторної форми навчання відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» № 211 від 11.03.2020 р., листа Міністерства охорони здоров'я України № 22-04/7148/2-20 від 12.03.2020 р.

1.2. З урахуванням надзвичайної ситуації та загальнодержавних протиепідеміологічних заходів, а також в рамках реалізації права на автономію, адміністрація Інституту запроваджує організацію та облік реалізації освітнього процесу з використанням дистанційних технологій при знаходженні наукових працівників поза межами Інституту.

1.3. Положення розроблено відповідно до чинного законодавства України, в тому числі законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про науково і науково-технічну діяльність», Положення про дистанційне навчання, затверджене наказом МОН України 25.04.2013 р. № 446, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.04.2013 р. № 703/2235, Положення про організацію освітнього процесу в Інституті.

2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ТЕРМІНИ

2.1. Положення визначає основні засади організації дистанційного навчання в Інституті.

2.2. Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес передавання та засвоєння знань, умінь, навичок та способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчання у спеціалізованому середовищі, яке створене на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікативних технологій.

2.3. Метою дистанційного навчання в Інституті на період тимчасового припинення аудиторної форми навчання є регламентація надання освітніх послуг шляхом використання технологій дистанційного навчання, відповідно до державних стандартів освіти.

2.4. Дистанційне навчання в Інституті на період тимчасового припинення аудиторного освітнього процесу має здійснюватися як підтримка

повноцінної форми навчання, на рівні з денною та заочною за ліцензованими освітньо-науковими програмами.

2.5. Впровадження дистанційного навчання в Інституті забезпечить:

- підвищення якості навчання за рахунок оновлення змісту навчання та застосування новітніх методів, у тому числі особистісного підходу до навчання;
- індивідуалізації процесу навчання відповідно до потреб, особливостей і можливостей кожного аспіранта, а також постійного розвитку особистості та сприяння подальшому самостійному навчанню протягом життя.

2.6. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

- асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;
- веб-ресурси навчальних дисциплін – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін, яке доступне через Інтернет за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;
- веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін, програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;
- синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);
- суб'єкти дистанційного навчання – здобувачі вищої освіти та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ

3.1. Обсяг, структура і якість знань, умінь та навичок здобувача вищої освіти, який навчається за дистанційною формою, мають відповідати освітньо-науковим програмам.

3.2. Основним документом, який визначає організацію навчального процесу за дистанційною формою навчання є навчальний план.

3.3. Начальний процес з конкретної навчальної дисципліни проводять викладачі за навчальними програмами з дисциплін. Кількість годин окремих

форм організації навчання (навчальних занять, самостійної роботи, виконання індивідуальних завдань, контрольних заходів) на визначений термін регламентується робочим навчальним планом і робочою програмою навчальної дисципліни.

3.4. На першому занятті з кожної навчальної дисципліни (освітнього компонента) ОНП має обов'язково повідомити здобувача про особливості викладання дисципліни у дистанційному режимі, ознайомити із робочою програмою (силабусом), надати загальну інформацію про курс, рейтингову систему оцінювання, охарактеризувати форми та види занять, строки виконання робіт та форми проміжного та підсумкового контролю, специфіку їх проведення, ресурси за допомогою яких буде здійснюватися викладання та зворотній зв'язок.

3.5. Під час проведення навчальних занять здобувачам вищої освіти забезпечують доставку основного обсягу навчального матеріалу, інтерактивну взаємодію з викладачами та здійснюють контрольні заходи у формі поточного контролю знань. Присутність на навчальних заняттях є обов'язковою для здобувача вищої освіти.

3.6. Здобувач, який виконав усі вимоги, передбачені робочим навчальним планом з відповідної навчальної дисципліни, допускається до підсумкового контролю.

3.7. Загальну підтримку навчального процесу за дистанційною формою навчання, зокрема організаційну, методичну, консультаційну підтримку та супровід віртуального навчального середовища, забезпечує служба кадрів, аспірантури та організаційно-інформаційного забезпечення Інституту.

4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

4.1. Технології дистанційного навчання використовують в організації освітнього процесу за будь-якою формою навчання для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також під час проведення навчальних занять.

4.2. Для організації освітнього процесу за дистанційною формою навчання Інститут використовує програму Zoom для організації відеоконференцій та платформу Moodle (Modular Object Oriented Distance Learning Environment) – систему програмних продуктів CLMS (Content Learning Management System), дистрибутив яких вільно розповсюджується за принципами ліцензії Open Source. За допомогою цієї системи через Інтернет здобувач має можливість ознайомитися з навчальним матеріалом, який представлений у вигляді різноманітних інформаційних ресурсів (текст, відео, анімація, презентація, електронний посібник), виконати завдання та відправити

його на перевірку, пройти тестування тощо. Викладач може самостійно створювати електронні курси та проводити навчання, надсилати повідомлення здобувачам, розподіляти та перевіряти завдання, вести електронні журнали обліку оцінок, налаштовувати різноманітні ресурси курсу тощо.

4.3. Автономія викладачів забезпечена академічною свободою та включає свободу вільного вибору форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітньо-науковій програмі, з метою впровадження власних методик із використанням технологій дистанційного навчання. Функції викладачів дистанційного навчання:

- реалізація навчальних та контрольних заходів у межах робочої навчальної програми у синхронному або асинхронному режимах;
- реалізація різних форм спілкування зі студентами за допомогою засобів взаємодії веб-середовища дистанційного навчання та інших інформаційно-телекомунікаційних технологій;
- забезпечення своєчасної перевірки та оцінювання індивідуальних завдань, контрольних робіт та повідомлення здобувачам вищої освіти результатів засобами веб-середовища;
- забезпечення своєчасної та якісної методичної допомоги студентам;
- контроль своєчасності виконання студентами графіку навчального процесу.

4.4. Доступ до ресурсів системи дистанційного навчання Інституту персоналізований. Логін і пароль для входу в систему учасники освітнього процесу отримують після реєстрації в ній. Кожен користувач системи дистанційного навчання має доступ лише до тих електронних навчальних курсів, на які він зареєстрований для участі в освітньому процесі. Користувачі системи дистанційного навчання персонально несуть відповідальність за конфіденційність зберігання логінів і паролів.

4.5. Адміністрування та технічну підтримку освітнього процесу у дистанційній формі забезпечує служба кадрів, аспірантури та організаційно-інформаційного забезпечення Інституту.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

5.1. Оцінювання поточних результатів навчання здобувачів вищої освіти відбувається дистанційно у двох режимах: автоматизовано та безпосередньо викладачем.

5.2. Під час освітнього процесу із використання технологій дистанційного навчання результати поточного та семестрового контролю (екзаменів та заліків) оцінюються у порядку, що визначається Положенням про організацію освітнього процесу (розділ 7).

5.3. Під час дистанційної форми навчання заліки та екзамени складаються здобувачами дистанційно відповідно до графіку освітнього процесу в Інституті.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження на засіданні Вченої ради Інституту та введення в дію наказом директора.

6.2. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Інституту в межах своїх повноважень, що встановлені функціональними обов'язками.